

У Х В А Л А
ПЕРШОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Свято-Михайлівської релігійної громади Української православної церкви села Несвіч Луцького району Волинської області щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 7 частини першої статті 4, пункту 1 частини першої статті 19 Кодексу адміністративного судочинства України, частини двадцять першої статті 14, частини другої статті 15 Закону України „Про свободу совісті та релігійні організації“

м. К и ї в
2 лютого 2021 року
№ 27-1(II)/2021

Справа № 3-12/2021(16/21)

Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Мойсика Володимира Романовича – головуючого, доповідача,
Лемака Василя Васильовича,
Юровської Галини Валентинівни,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Свято-Михайлівської релігійної громади Української православної церкви села Несвіч Луцького району Волинської області щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 7 частини першої статті 4, пункту 1 частини першої статті 19 Кодексу адміністративного судочинства України, частини двадцять першої статті 14, частини другої статті 15 Закону України „Про свободу совісті та релігійні організації“ від 23 квітня 1991 року № 987–XII (Відомості Верховної Ради Української РСР, 1991 р., № 25, ст. 283) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Мойсика В.Р. та дослідивши матеріали справи, Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. До Конституційного Суду України звернулася Свято-Михайлівська релігійна громада Української православної церкви села Несвіч Луцького району Волинської області в особі її керівника протоієрея Ковальчука Миколи Миколайовича (далі – Релігійна громада) із клопотанням визнати такими, що не відповідають частині другій статті 55 Конституції України (є неконституційними), положення пункту 7 частини першої статті 4, пункту 1 частини першої статті 19 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – Кодекс), частини двадцять першої статті 14, частини другої статті 15 Закону України „Про свободу совісті та релігійні організації“ від 23 квітня 1991 року № 987–ХІІ зі змінами (далі – Закон).

Оспорюваними положеннями Кодексу передбачено, що термін „суб’єкт владних повноважень“ у Кодексі вживається в такому значенні: „орган державної влади (у тому числі без статусу юридичної особи), орган місцевого самоврядування, їх посадова чи службова особа, інший суб’єкт при здійсненні ними публічно-владних управлінських функцій на підставі законодавства, в тому числі на виконання делегованих повноважень, або наданні адміністративних послуг“ (пункт 7 частини першої статті 4); юрисдикція адміністративних судів поширюється на справи у публічно-правових спорах, зокрема „спорах фізичних чи юридичних осіб із суб’єктом владних повноважень щодо оскарження його рішень (нормативно-правових актів чи індивідуальних актів), дій чи бездіяльності, крім випадків, коли для розгляду таких спорів законом встановлено інший порядок судового провадження“ (пункт 1 частини першої статті 19).

Оспорюваними положеннями Закону передбачено, що „перевищення встановленого цим Законом терміну прийняття рішень про реєстрацію статутів

(положень) релігійних організацій може бути оскаржено в суд у порядку, передбаченому цивільним процесуальним законодавством України“ (частина двадцять перша статті 14); „рішення про відмову в реєстрації статуту (положення) релігійної організації із зазначенням підстав відмови повідомляється заявникам письмово в десятиденний термін. Це рішення може бути оскаржено в суд у порядку, передбаченому цивільним процесуальним законодавством України“ (частина друга статті 15).

Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї копій судових рішень вбачається таке.

У вересні 2019 року Релігійна громада оскаржила до Волинського окружного адміністративного суду дії Волинської обласної державної адміністрації, Управління з питань релігії та національностей Волинської обласної державної адміністрації недотримання ними при здійсненні реєстрації змін до статуту Релігійної громади норм Закону.

Волинський окружний адміністративний суд, дійшовши висновку, що спір має вирішуватися в порядку господарського судочинства Господарським судом Волинської області, ухвалою від 20 вересня 2019 року відмовив Релігійній громаді у відкритті провадження в адміністративній справі.

Не погоджуючись з ухвалою суду першої інстанції, Релігійна громада оскаржила її в апеляційному порядку.

Восьмий апеляційний адміністративний суд, керуючись тим, що спір має вирішуватись за правилами господарського судочинства, постановою від 23 грудня 2019 року апеляційну скаргу Релігійної громади задовольнив частково: оскаржувану ухвалу змінив лише в частині визначення суду, до юрисдикції якого віднесено розгляд справи, а в решті – залишив без змін.

Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду постановою від 22 жовтня 2020 року касаційну скаргу Релігійної громади задовольнив частково, а саме визначив, що цей спір належить розглядати у порядку цивільного судочинства.

Релігійна громада стверджує, що судами у її справі порушено право на доступ до правосуддя.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга вважається прийнятною, зокрема, за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77); у конституційній скарзі зазначаються конкретні положення закону України, які належить перевірити на відповідність Конституції України, та конкретні положення Конституції України, на відповідність яким належить перевірити закон України, а також обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункти 5, 6 частини другої статті 55).

Стверджуючи про невідповідність частині другій статті 55 Конституції України положень пункту 7 частини першої статті 4, пункту 1 частини першої статті 19 Кодексу, частини двадцять першої статті 14, частини другої статті 15 Закону, Релігійна громада не наводить аргументів щодо їх неконституційності, зокрема в аспекті того, яким чином оспорювані положення Кодексу і Закону порушують її право на доступ до правосуддя. Релігійна громада, висловлюючи власне розуміння оспорюваних положень Кодексу і Закону, фактично намагається довести, що її справа повинна розглядатися судами за правилами адміністративного судочинства.

Конституційний Суд України неодноразово наголошував, що особа, яка звертається до Конституційного Суду України, повинна не лише зазначити, а й аргументовано довести, як саме оспорюваний закон (окремі його положення), який був застосований в остаточному судовому рішенні в її справі, порушує її

гарантоване Конституцією України право (Ухвала Першого сенату Конституційного Суду України від 13 червня 2018 року № 20-у(І)/2018, Ухвала Другого сенату Конституційного Суду України від 3 червня 2020 року № 10-уп(ІІ)/2020).

Аналіз конституційної скарги вказує на те, що Релігійна громада фактично висловлює незгоду з судовими рішеннями у її справі. Однак така незгода не є обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності оспорюваних положень Кодексу, Закону в розумінні вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“ та відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Свято-Михайлівської релігійної громади Української православної церкви села Несвіч Луцького району Волинської області щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 7 частини першої статті 4, пункту 1 частини першої статті 19 Кодексу адміністративного судочинства України, частини двадцять першої статті 14, частини другої статті 15 Закону України „Про свободу совісті та релігійні організації“ від 23 квітня 1991 року № 987–ХІІ зі змінами на підставі пункту 4 статті 62

Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Першої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ПЕРША КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**